

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра обліку і аудиту**

06-02-291М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

та завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Облік і звітність підприємств»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за
освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково–методичною
радою з якості ННІЕМ

Протокол №1 від 04.01.2021 р.

Методичні вказівки та завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Облік і звітність підприємств» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / О. В. Зінкевич. Рівне : НУВГП, 2020. 24 с.

Укладач: Зінкевич О.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту.

Відповідальний за випуск: Позняковська Н.М., к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту.

Керівник групи забезпечення спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»: Кушнір Н. Б., к.е.н., професор, в.о. завідувача кафедри економіки підприємства і міжнародної діяльності.

Зміст

	стор.
Передмова	3
1. Рекомендації щодо використання методичних вказівок	3
2. Мета і завдання навчальної дисципліни	4
3. Завдання до самостійного вивчення тем	6
Перелік використаної та рекомендованої літератури	24

© Зінкевич О.В., 2020

© НУВГП, 2020

ПЕРЕДМОВА

Бухгалтерський облік – це одне з основних джерел інформації про виробничу і фінансово-господарську діяльність підприємств і об'єднань, необхідної для прийняття та реалізації управлінських рішень. Науково впорядкований облік на підприємстві є основою для реалізації функції контролю і аналізу господарської діяльності. Облік покликаний забезпечувати повсякденний контроль за правильним і цільовим використанням коштів, матеріальних, енергетичних і трудових ресурсів, їх збереженням, а також на базі аналізу сприяти поліпшенню фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Облік і звітність підприємств» є теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності підприємств.

Мета цих методичних вказівок – допомогти здобувачам вищої освіти оволодіти теоретичними навичками з організації бухгалтерського обліку, облікової політики на підприємстві, формування показників фінансової звітності в сучасних умовах господарювання.

1. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК

Мета самостійної роботи – формування у здобувачів вищої освіти сучасної системи знань про бухгалтерський облік та фінансову звітність, невід'ємним складником якої є набуття студентами практичних навичок організації ведення бухгалтерського обліку на рівні окремого суб'єкта господарювання.

Метою методичних вказівок є надання допомоги здобувачам вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» другого (магістерського) рівня при самостійному вивченні дисципліни «Облік і звітність підприємств». Тому в методичних вказівках представлено опис навчальної дисципліни, структуру залікового кредиту, тематичний склад навчальної дисципліни, розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти, завдання для самостійної роботи, перелік тем та питань до них, які виносяться на самостійне опрацювання.

Для успішного виконання завдань варто звертатися до матеріалів діючої в Україні нормативно-правової бази до Законів, положень, інструкцій, до відповідних підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій тощо.

Здобувачу вищої освіти, який працює з методичними вказівками, треба дотримуватися таких порад:

- не намагатися виконувати завдання, попередньо не опрацювавши лекційний матеріал;
- починаючи виконувати завдання, переконатися, що умови завдання зрозумілі, з'ясувати мету і кінцеві результати, до яких необхідно дійти;

- у кожному завданні намагатися знайти елемент нового, раніше невідомого;
- щоразу коротко записувати умови завдання та перебіг його розв'язання.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Облік і звітність підприємств» є набуття здобувачами вищої освіти теоретичних навичок з організації бухгалтерського обліку, облікову політику на підприємстві, формування показників фінансової звітності та вміння використовувати облікову інформацію в управлінні підприємством.

Предмет навчальної дисципліни – теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності підприємств.

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **бути здатним:**

- виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.
- до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.
- до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.
- обирати і використовувати загальнонаукові та спеціальні методи для проведення прикладних досліджень у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.
- вирішувати задачі прогнозування процесів розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур із використанням економіко-математичних методів та інформаційних технологій.

Викладання навчальної дисципліни «Облік та звітність підприємств» забезпечить такі **результати навчання:**

- визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.
- оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.
- розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

- вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

Розподіл годин практичних занять, самостійної роботи та розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, здійснюється згідно з робочою програмою (табл. 1, 2).

Таблиця 1

Розподіл годин самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин самостійної роботи	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Основи організації обліку в Україні	5	9
2.	Тема 2. Нормативно-правове забезпечення організації обліку на підприємстві	5	9
3.	Тема 3. Організація праці облікового персоналу	5	9
4.	Тема 4. Основи облікової політики	5	9
5.	Тема 5. Організація процесу вибору та формалізації облікової політики підприємства	5	9
6.	Тема 6. Облікова політика у фінансовій звітності	5	9
7.	Тема 7. Основи побудови і загальні вимоги до фінансової звітності підприємства	10	9
8.	Тема 8. Методика формування показників фінансової звітності	10	10
9.	Тема 9. Спрощена фінансова звітність	10	9
Разом		60	82

Таблиця 2

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль 1. Поточне тестування та самостійна робота									Модульний контроль	Сума
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	6	6	6	6	7	8	8	8	40	100

3. ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМ

Змістовий модуль 1. Загальні особливості організації обліку підприємств. Облікова політика підприємств

Тема 1. Основи організації обліку в Україні

Поняття, значення, види обліку та їх взаємозв'язок. Сутність, принципи та завдання організації обліку. Форми організації бухгалтерського обліку. Етапи організації обліку.

Література: [1; 10; 11].

Зразок тестів до теми 1. *Оберіть правильну відповідь*

1. Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні визначає:

- а) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
- б) Господарський кодекс України
- в) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1
- г) Наказ про організацію бухгалтерського обліку
- д) Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності

2. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» великими підприємствами є підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, не відповідають критеріям середніх підприємств та відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:

- а) балансова вартість активів - до 350 тисяч євро, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 700 тисяч євро, середня кількість працівників - до 10 осіб
- б) балансова вартість активів - до 4 мільйонів євро, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 8 мільйонів євро, середня кількість працівників - до 50 осіб
- в) балансова вартість активів - до 20 мільйонів євро, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 40 мільйонів євро, середня кількість працівників - до 250 осіб
- г) балансова вартість активів - понад 20 мільйонів євро, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - понад 40 мільйонів євро, середня кількість працівників - понад 250 осіб
- д) вірна відповідь відсутня

3. Автономність – це принцип бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відповідність якому передбачає, що:

- а) фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі
- б) кожне підприємство розглядається як юридична особа, відокремлена від її власників, у зв'язку з чим особисте майно та зобов'язання власників не повинні відобразитися у фінансовій звітності підприємства
- в) оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати й надалі
- г) доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів
- д) операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми

4. Послідовність – це принцип бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відповідність якому передбачає, що:

- а) фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі
- б) постійне (з року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики
- в) оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати й надалі
- г) доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів
- д) операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми

5. Питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції:

- а) Головного бухгалтера
- б) Бухгалтерії на чолі з головним бухгалтером
- в) Власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи)
- г) Директора підприємства
- д) Фінансового директора підприємства

6. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе:

- а) уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством, або власник
- б) головний бухгалтер
- в) бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером

- г) архіваріус
- д) вірна відповідь відсутня

7. *Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності визначені:*

- а) НП(С)БО 1
- б) НП(С)БО 2
- в) НП(С)БО 25
- г) НП(С)БО 6
- д) вірна відповідь відсутня

8. *Зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками), це:*

- а) Активи
- б) Власний капітал
- в) Зобов'язання
- г) Витрати
- д) Доходи

9. *Збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників), це:*

- а) Активи
- б) Власний капітал
- в) Зобов'язання
- г) Витрати
- д) Доходи

10. *Єдиний грошовий вимірник – це принцип бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відповідність якому передбачає, що:*

- а) фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі
- б) оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати й надалі
- в) доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів
- г) операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми
- д) вимірювання та узагальнення всіх господарських операцій підприємства у його фінансовій звітності здійснюються в єдиній грошовій одиниці

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення організації обліку на підприємстві

Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Роль нормативно-правового забезпечення в організації обліку. Організація збору та систематизації нормативно-правової інформації на підприємстві.

Література: [1; 10; 11].

Зразок тестів до теми 2. *Оберіть правильну відповідь*

1. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе:

- а) Головний бухгалтер
- б) Особа, яка склала та підписала первинний документ
- в) Власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа)
- г) Директор підприємства
- д) Фінансовий директор підприємства

2. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе:

- а) Головний бухгалтер
- б) Особа, яка склала та підписала первинний документ
- в) Власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа)
- г) Директор підприємства
- д) Фінансовий директор підприємства

3. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе:

- а) уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством, або власник
- б) головний бухгалтер
- в) бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером
- г) архіваріус
- д) вірна відповідь відсутня

4. Відповідальність за бухгалтерський облік господарських операцій, пов'язаних з ліквідацією підприємства, включаючи оцінку майна і зобов'язань підприємства та складання ліквідаційного балансу і фінансової звітності, покладається на:

- а) уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством

- б) власника підприємства
- в) головного бухгалтера
- г) ліквідаційну комісію, яка утворюється відповідно до законодавства
- д) вірна відповідь відсутня

5. *Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несе:*

- а) уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством
- б) власник підприємства
- в) головний бухгалтер
- г) особа, яка склала та підписала документи
- д) вірна відповідь відсутня

Тема 3. Організація праці облікового персоналу

Призначення та функції бухгалтерії. Побудова структури облікового апарату. Регламентация роботи бухгалтерії. Нормування праці та визначення чисельності облікового апарату.

Література: [1; 10; 11].

Зразок тестів до теми 3. *Оберіть правильну відповідь*

1. *Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно з дотриманням вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» обирає таку форму його організації:*

- а) введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером
- б) користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи
- в) ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності
- г) самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства
- д) всі варіанти вірні

2. *Підприємство, що становить суспільний інтерес, зобов'язане утворити бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером, до складу якої входять:*

- а) не менше двох осіб
- б) не менше трьох осіб

- в) не менше чотирьох осіб
- г) не менше п'яти осіб
- д) не менше шести осіб

3. На підприємствах, звітність яких повинна оприлюднюватися, не може застосовуватися така форма організації бухгалтерського обліку:

- а) введення до штату підприємства посади бухгалтера або створення бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером
- б) користування послугами спеціаліста з бухгалтерського обліку, зареєстрованого як підприємець, який здійснює підприємницьку діяльність без створення юридичної особи
- в) ведення на договірних засадах бухгалтерського обліку централізованою бухгалтерією або підприємством, суб'єктом підприємницької діяльності, самозайнятою особою, що провадять діяльність у сфері бухгалтерського обліку та/або аудиторської діяльності
- г) самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства
- д) вірна відповідь відсутня

4. Головний бухгалтер або особа, яка забезпечує ведення бухгалтерського обліку підприємства, за подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформації про фінансову операцію, навіть якщо такими діями завдано шкоди юридичним або фізичним особам, та за інші дії, якщо він діяв у межах виконання Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення":

- а) несе дисциплінарну відповідальність
- б) несе адміністративну відповідальність
- в) несе цивільно-правову відповідальність
- г) несе кримінальну відповідальність
- д) не несе дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності

5. Відповідальність за несвочасне складання первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несе:

- а) уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством
- б) власник підприємства
- в) головний бухгалтер
- г) особа, яка склала та підписала документи
- д) вірна відповідь відсутня

6. Головним бухгалтером підприємства, що становить суспільний інтерес, може бути призначена особа, яка:

- а) має повну вищу економічну освіту
- б) має стаж роботи у сфері фінансів, бухгалтерського обліку та оподаткування не менше трьох років
- в) не має непогашеної або незнятої судимості за вчинення кримінального правопорушення проти власності
- г) не має непогашеної або незнятої судимості за вчинення кримінального правопорушення у сфері господарської діяльності
- д) має стаж роботи у сфері фінансів, бухгалтерського обліку та оподаткування не менше двох років

7. Відповідальність за бухгалтерський облік господарських операцій, пов'язаних з ліквідацією підприємства, включаючи оцінку майна і зобов'язань підприємства та складання ліквідаційного балансу і фінансової звітності, покладається на:

- а) уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством
- б) власника підприємства
- в) головного бухгалтера
- г) ліквідаційну комісію, яка утворюється відповідно до законодавства
- д) вірна відповідь відсутня

Тема 4. Основи облікової політики

Зміст поняття «облікова політика підприємства» та її місце у системі бухгалтерського обліку. Рівні облікової політики та суб'єкти її формування.

Література: [1; 4; 7; 9].

Зразок тестів до теми 4. Оберіть правильну відповідь

1. Сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності, це:

- а) Облікова політика
- б) Організація обліку
- в) Форма бухгалтерського обліку
- г) Фінансова звітність
- д) Господарська операція

2. Облікова політика підприємства:

- а) враховує організаційно-правову форму підприємства
- б) враховує галузеві особливості економічної діяльності
- в) враховує обсяги виробництва
- г) враховує територіальне розміщення підприємства
- д) вірна відповідь відсутня

3. *Методами оцінки запасів при їх вибутті (відпуску запасів у виробництво, з виробництва, продажу та іншому вибутті) є:*

- а) метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів
- б) метод середньозваженої собівартості
- в) метод собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО)
- г) метод нормативних затрат
- д) метод ціни продажу

4. *Методами нарахування амортизації основних засобів, термін корисного використання яких визначено в роках, є:*

- а) прямолінійний метод
- б) метод зменшення залишкової вартості
- в) метод прискореного зменшення залишкової вартості
- г) кумулятивний метод
- д) виробничий метод

5. *Методом нарахування амортизації основних засобів, термін корисного використання яких визначено в кількості одиниць продукції, для виготовлення якої вони призначені, є:*

- а) прямолінійний метод
- б) метод зменшення залишкової вартості
- в) метод прискореного зменшення залишкової вартості
- г) кумулятивний метод
- д) виробничий

Тема 5. Організація процесу вибору та формалізації облікової політики підприємства

Основні елементи облікової політики підприємства. Зміст і порядок складання розпорядчого документа про облікову політику. Зміст і порядок складання додатків до розпорядчого документа про облікову політику.

Література: [1; 4; 7; 9].

Зразок тестів до теми 5. *Оберіть правильну відповідь*

1. *Амортизація нематеріальних активів нараховується (як правило):*

- а) прямолінійним методом
- б) методом зменшення залишкової вартості
- в) методом прискореного зменшення залишкової вартості
- г) кумулятивним методом
- д) виробничим методом

2. *Облік основних засобів регламентується Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку:*

- а) 7
- б) 8

- в) 9
- г) 10
- д) 11

3. Амортизація інших необоротних матеріальних активів (крім бібліотечних фондів та малоцінних необоротних матеріальних активів) нараховується одним з методів:

- а) прямолінійним
- б) зменшення залишкової вартості
- в) прискороного зменшення залишкової вартості
- г) кумулятивним
- д) виробничим

4. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів може нараховуватися:

- а) у першому місяці використання об'єкта в розмірі 50 відсотків його вартості, яка амортизується, та решта 50 відсотків вартості, яка амортизується, у місяці їх вилучення з активів (списання з балансу)
- б) в першому місяці використання об'єкта 100 відсотків його вартості
- в) прямолінійним методом
- г) виробничим методом
- д) на малоцінні необоротні матеріальні активи та бібліотечні фонди амортизація не нараховується

5. До методів обчислення резерву сумнівних боргів належать:

- а) застосування абсолютної суми сумнівної дебіторської заборгованості
- б) застосування абсолютної суми сумнівної кредиторської заборгованості
- в) застосування коефіцієнта сумнівності
- г) застосування коефіцієнта безнадійності
- д) вірна відповідь відсутня

6. Коефіцієнт сумнівності може розраховуватися такими способами:

- а) визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході
- б) класифікації дебіторської заборгованості за строками непогашення
- в) визначення середньої питомої ваги списаної протягом періоду дебіторської заборгованості у сумі дебіторської заборгованості на початок відповідного періоду за попередні 3 - 5 років
- г) визначення питомої ваги сумнівних боргів у валовому доході
- д) вірна відповідь відсутня

7. Безпечення створюються для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на:

- а) виплату відпусток працівникам
- б) додаткове пенсійне забезпечення
- в) виконання гарантійних зобов'язань
- г) реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності
- д) виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів

Тема 6. Облікова політика у фінансовій звітності

Взаємозв'язок облікової політики та фінансової звітності. Вплив облікової політики на оцінку фінансового стану підприємства. Вплив облікової політики на оцінку ділової активності підприємства.

Література: [1; 2; 4; 5; 7; 8; 9].

Зразок тестів до теми 6. *Оберіть правильну відповідь*

1. Базою визначення кількісних критеріїв і якісних ознак суттєвості статей Балансу і діапазоном кількісних критеріїв є:

- а) сума підсумку балансу, у такому разі кількісний критерій суттєвості може бути визначений у діапазоні до 5 відсотків бази, або підсумок класу активів, власного капіталу, класу зобов'язань у діапазоні до 15 відсотків обраної бази
- б) суму чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) із визначенням кількісного критерію суттєвості у діапазоні до 5 відсотків бази або фінансового результату від операційної діяльності у діапазоні до 25 відсотків
- в) суму чистого рух грошових коштів від операційної діяльності із визначенням кількісного критерію суттєвості у діапазоні до 5 відсотків такої бази
- г) розмір власного капіталу підприємства із визначенням кількісного критерію суттєвості у діапазоні до 5 відсотків
- д) вірна відповідь відсутня

2. Ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому, це:

- а) Активи
- б) Власний капітал
- в) Зобов'язання
- г) Витрати
- д) Доходи

3. Заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди, це:

- а) Активи
- б) Власний капітал
- в) Зобов'язання
- г) Витрати
- д) Доходи

4. Базою визначення кількісних критеріїв і якісних ознак суттєвості статей Звіту про фінансові результати і діапазоном кількісних критеріїв є:

- а) сума підсумку балансу, у такому разі кількісний критерій суттєвості може бути визначений у діапазоні до 5 відсотків бази, або підсумок класу активів, власного капіталу, класу зобов'язань у діапазоні до 15 відсотків обраної бази
- б) суму чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) із визначенням кількісного критерію суттєвості у діапазоні до 5 відсотків бази або фінансового результату від операційної діяльності у діапазоні до 25 відсотків
- в) суму чистого рух грошових коштів від операційної діяльності із визначенням кількісного критерію суттєвості у діапазоні до 5 відсотків такої бази
- г) розмір власного капіталу підприємства із визначенням кількісного критерію суттєвості у діапазоні до 5 відсотків
- д) вірна відповідь відсутня

5. *Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг може визначатися одним із способів:*

- а) вивченням виконаної роботи
- б) визначенням питомої ваги обсягу послуг, наданих на певну дату, у загальному обсязі послуг, які мають бути надані
- в) визначенням питомої ваги витрат, яких зазнає підприємство у зв'язку із наданням послуг, у загальній очікуваній сумі таких витрат
- г) визначенням питомої ваги доходів, які отримало підприємство у зв'язку із наданням послуг, у загальній очікуваній сумі таких доходів
- д) вірна відповідь відсутня

Змістовий модуль 2. Фінансова звітність підприємств

Тема 7. Основи побудови і загальні вимоги до фінансової звітності підприємства

Значення фінансової звітності у задоволенні інформаційних потреб користувачів, принципи формування її показників, порядок, строки подання та оприлюднення фінансової звітності.

Література: [1; 2; 5; 6; 8].

Зразок тестів до теми 7. *Оберіть правильну відповідь*

1. Безперервність – це принцип бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відповідність якому передбачає, що:

- а) фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі

- б) постійне (з року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики
- в) оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати й надалі
- г) доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів
- д) операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми

2. *Звіт про власний капітал – це форма фінансової звітності, яка складається та подається до органів статистики:*

- а) Щомісячно
- б) Щоквартально
- в) Щопівроку
- г) Щорічно
- д) Щоденно

3. *Баланс (Звіт про фінансовий стан) як форма проміжної фінансової звітності (I квартал, перше півріччя, дев'ять місяців), подається підприємствами не пізніше:*

- а) 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом,
- б) 28 числа місяця, що настає за звітним кварталом
- в) не пізніше 28 лютого наступного за звітним року
- г) така форма фінансової звітності не є проміжною
- д) вірна відповідь відсутня

4. *Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) як форма річної фінансової звітності подається підприємствами не пізніше:*

- а) 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом,
- б) 28 числа місяця, що настає за звітним кварталом
- в) не пізніше 28 лютого наступного за звітним року
- г) така форма фінансової звітності не є річною
- д) вірна відповідь відсутня

5. *Актив Балансу (Звіту про фінансовий стан) складається з розділів:*

- а) Необоротні активи; Оборотні активи; Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття
- б) Необоротні активи; Оборотні активи; Витрати майбутніх періодів
- в) Необоротні активи; Запаси; Кошти, розрахунки та інші активи
- г) Необоротні активи; Оборотні активи
- д) Вірна відповідь відсутня

6. *Пасив Балансу (Звіту про фінансовий стан) складається з розділів:*

- а) Власний капітал; Довгострокові зобов'язання та забезпечення; Поточні зобов'язання та забезпечення; Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття; Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду

- б) Власний капітал; Довгострокові зобов'язання; Довгострокові забезпечення; Поточні зобов'язання; Поточні забезпечення
- в) Власний капітал; Довгострокові зобов'язання; Поточні зобов'язання; Доходи майбутніх періодів
- г) Власний капітал та забезпечення зобов'язань; Довгострокові зобов'язання; Поточні зобов'язання; Доходи майбутніх періодів
- д) Вірна відповідь відсутня

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 має назву:

- а) Загальні вимоги до фінансової звітності
- б) Консолідована фінансова звітність
- в) Спрощена фінансова звітність
- г) Звітність підприємств
- д) Вірна відповідь відсутня

8. Форма Приміток до фінансової звітності затверджена:

- а) НП(С)БО 1
- б) НП(С)БО 2
- в) НП(С)БО 25
- г) ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
- д) Вірна відповідь відсутня

9. Форма Звіту про власний капітал затверджена:

- а) НП(С)БО 1
- б) НП(С)БО 2
- в) НП(С)БО 25
- г) ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
- д) Вірна відповідь відсутня

10. В якому розділі Балансу (Звіту про фінансовий стан) відображають зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття?

- а) в 1-му розділі активу
- б) в 2-му розділі активу
- в) в 1-му розділі пасиву
- г) в 3-му розділі пасиву
- д) в 4-му розділі пасиву

Тема 8. Методика формування показників фінансової звітності

Структура і зміст показників форм фінансової звітності підприємств; узгодження статей фінансових звітів з планом рахунків; методика відображення активів, капіталу, зобов'язань, доходів та витрат підприємства у формах фінансової звітності; здатність обґрунтовувати аналітичні можливості форм фінансової звітності.

Література: [2; 5; 6; 8].

Зразок тестів до теми 8. *Оберіть правильну відповідь*

1. *Різниця між активами і зобов'язаннями підприємства це:*

- а) Витрати
- б) Доходи
- в) Фінансовий результат
- г) Власний капітал
- д) Прибуток (збиток)

2. *Необоротні активи відображаються в Балансі (Звіті про фінансовий стан):*

- а) У 1-му розділі активу
- б) У 2-му розділі активу
- в) У 1-му розділі пасиву
- г) У 2-му розділі пасиву
- д) У 3-му розділі пасиву

3. *Оборотні активи відображаються в Балансі (Звіті про фінансовий стан):*

- а) У 1-му розділі активу
- б) У 2-му розділі активу
- в) У 1-му розділі пасиву
- г) У 2-му розділі пасиву
- д) У 3-му розділі пасиву

4. *Довгострокові зобов'язання та забезпечення відображаються в Балансі (Звіті про фінансовий стан):*

- а) У 1-му розділі активу
- б) У 2-му розділі активу
- в) У 1-му розділі пасиву
- г) У 2-му розділі пасиву
- д) У 3-му розділі пасиву

5. *Поточні зобов'язання та забезпечення відображаються в Балансі (Звіті про фінансовий стан):*

- а) У 1-му розділі активу
- б) У 2-му розділі активу
- в) У 1-му розділі пасиву
- г) У 2-му розділі пасиву
- д) У 3-му розділі пасиву

6. *Власний капітал відображається в Балансі (Звіті про фінансовий стан):*

- а) У 1-му розділі активу
- б) У 2-му розділі активу
- в) У 1-му розділі пасиву
- г) У 2-му розділі пасиву
- д) У 3-му розділі пасиву

7. *Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма №1) складається:*

- а) в грн
- б) в тис. грн

- в) в тис. грн з одним десятковим знаком
- г) в млн. грн
- д) в млн. грн з одним десятковим знаком

8. В якому розділі Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) відображають чистий фінансовий результат (прибуток/збиток)?

- а) в 1-му розділі
- б) в 2-му розділі
- в) в 3-му розділі
- г) в 4-му розділі
- д) в 5-му розділі

9. Виберіть пункт, в якому перелічені лише статті активу Балансу (Звіту про фінансовий стан):

- а) Нематеріальні активи, Незавершене виробництво, Непокритий збиток, Рахунки в банках, Векселі одержані
- б) Основні засоби, Довгострокові біологічні активи, Векселі одержані, Витрати майбутніх періодів, Готівка
- в) Поточні біологічні активи, Інша поточна дебіторська заборгованість, Поточні фінансові інвестиції, Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці, Інші поточні зобов'язання
- г) Цільове фінансування, Векселі одержані, Векселі видані, Готівка, Поточні забезпечення
- д) Поточні забезпечення, Інші поточні зобов'язання, Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами, Інші поточна дебіторська заборгованість, Поточні фінансові інвестиції

10. Виберіть пункт, в якому перелічені лише статті пасиву Балансу (Звіту про фінансовий стан):

- а) Нематеріальні активи, Незавершене виробництво, Непокритий збиток, Рахунки в банках, Векселі одержані
- б) Основні засоби, Довгострокові біологічні активи, Векселі одержані, Витрати майбутніх періодів, Готівка
- в) Поточні біологічні активи, Інша поточна дебіторська заборгованість, Поточні фінансові інвестиції, Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці, Інші поточні зобов'язання
- г) Цільове фінансування, Векселі одержані, Векселі видані, Готівка, Поточні забезпечення
- д) Поточні забезпечення, Інші поточні зобов'язання, Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами, Векселі видані, Цільове фінансування

Тема 9. Спрощена фінансова звітність

Структура з зміст спрощеної фінансової звітності малого підприємства та мікропідприємства; методика складання Балансу за формою 1-м та 1-мс, Звіту про фінансові результати за формою 2-м та 2-мс.

Література: [1; 2; 3; 8].

Зразок тестів до теми 9. *Оберіть правильну відповідь*

1. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» малими підприємствами є підприємства, які не відповідають критеріям для мікропідприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:

- а) балансова вартість активів - до 350 тисяч євро, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 700 тисяч євро, середня кількість працівників - до 10 осіб*
- б) балансова вартість активів - до 4 мільйонів євро, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 8 мільйонів євро, середня кількість працівників - до 50 осіб*
- в) балансова вартість активів - до 20 мільйонів євро, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 40 мільйонів євро, середня кількість працівників - до 250 осіб*
- г) балансова вартість активів - понад 20 мільйонів євро, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - понад 40 мільйонів євро, середня кількість працівників - понад 250 осіб*
- д) вірна відповідь відсутня*

2. Відповідно до Господарського кодексу України юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України є:

- а) Суб'єктами мікропідприємництва*
- б) Суб'єктами малого підприємництва*
- в) Суб'єктами середнього підприємництва*
- г) Суб'єктами великого підприємництва*
- д) Вірна відповідь відсутня*

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 має назву:

- а) Загальні вимоги до фінансової звітності*
- б) Консолідована фінансова звітність*
- в) Спрощена фінансова звітність*
- г) Звітність підприємств*
- д) Вірна відповідь відсутня*

4. Повне висвітлення – це принцип бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відповідність якому передбачає, що:

- а) фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі
- б) постійне (з року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики
- в) оцінка активів та зобов'язань підприємства здійснюється виходячи з припущення, що його діяльність буде тривати й надалі
- г) доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів
- д) операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми

5. Баланс (форма №1-м) складається:

- а) в грн
- б) в тис. грн
- в) в тис. грн з одним десятковим знаком
- г) в млн. грн
- д) в млн. грн з одним десятковим знаком

6. Актив Балансу (форма №1-м) складається:

- а) 3 двох розділів
- б) 3 трьох розділів
- в) 3 чотирьох розділів
- г) 3 п'яти розділів
- д) Вірна відповідь відсутня

7. Пасив Балансу (форма №1-м) складається:

- а) 3 двох розділів
- б) 3 трьох розділів
- в) 3 чотирьох розділів
- г) 3 п'яти розділів
- д) Вірна відповідь відсутня

8. Форма Балансу (форма №1-мс) затверджена:

- а) НП(С)БО 1
- б) НП(С)БО 2
- в) НП(С)БО 25
- г) ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
- д) Вірна відповідь відсутня

9. Форма Звіту про фінансові результати (форма №2-м) затверджена:

- а) НП(С)БО 1
- б) НП(С)БО 2
- в) НП(С)БО 25
- г) ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

д) Вірна відповідь відсутня

10. Пасив Балансу (форма №1-мс) складається:

а) З двох розділів

б) З трьох розділів

в) З чотирьох розділів

г) З п'яти розділів

д) Вірна відповідь відсутня

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 року за №996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17>
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 року №39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>
4. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: наказ Міністерства фінансів України №635 від 27 червня 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13?lang=ru#Text>

Допоміжна література

5. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України №476 від 11 квітня 2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0476201-13#top>
6. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України №433 від 28 березня 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv#Text>
7. Верига Ю.А., Кулик В.А., Ночовна Ю.О., Іванюк С.Ю. Облікова політика підприємства. [текст] : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2015. 312 с.
8. Крупельницька І.Г. Звітність підприємств: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 232 с.
9. Кулик В.А., Левченко З.М. Облікова політика підприємства : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 238 с.
10. Островецька Р.Е. Організація обліку: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 408 с.
11. Чацькіс Ю. Д., Гейер Е. С., Наумчук О. А., Власова І. О. Організація бухгалтерського обліку. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 564 с.